

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 4

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 26. januar 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

25. Arg.

Forseti Íslands SVEINN BJÖRNSSON deyður

Hósdagin doyði forseti Íslands, Svein Björnson, á sjúkrahúsi í Reykjavík.

Forsetin var føddur 1881.

Frá 1920 til 1940 var hann íslenskur sendimaður í Keypmannahavn. Aftaná 9. apríl 1940 var hann heimkallaður fyri at skipa fyri íslensku úttanríkstænastuni og samstundis varð hann útnevndur til formann í tí nevndini, ið rökja skuldi kongsins ábyrgdir. Aftaná at Ísland gjørdist tjóðveldi, var hann útnevndur til ríkisforseta 17 juni 1944. Í 1945 og 1949 varð hann afturvaldur sum ríkisforseti.

Sunnan úr Vági:

Óførur útróður — veg- og havnagerð — arbeiðslíkindi — skipatíðindi

Hesar seinastu góðveðursdagarnar hava bátarnir her fingið óføra væl av fiski. Javnan liggja teir um 70 centarar. —

Umframt teir smærru motorbátarnar verður røð út við »Fagraklett« og »Jonnu«. —

Óivað fer hvør fjöl til útróðrar.

»City« tekur móti fiskinum og ætlast hon at verða fullfermd í kvöld (týskvöld).

Hugaligt at síggja lív og virki og aftur at hoyra motorljóð við kajuna.

Her í bygdini, sum aðrastaðir kring Føroyar merkist — um enn kanska í minni mun, at tíðirnar kennast trongar; men í Vági ber útróðurin fólkinum uppi vetrarmánaðirnar. Ynskja vit tí, at veðrið verður lagligt.

Umvæling av hövuðsvegnum fer fram — so har hava ymsir menn havt nakað at gera.

Dávur í Gerðum deyður

Ein av Føroya best kendu skiparum, Dávur Joensen — Dávur í Gerðum — í Klakksvík, doyði týskvöldið, 62 ára gamalur.

Fyrsta skipið, »Solo deo gloria« keypti hann saman við bróður sínum, J. F. Kjølbro, og nú átti hann »Skálanes«, ið hann lat byggja í Fraklandi.

Maskin- og motorpróg

Motorpassara- og maskinistprógvotókan í Klakksvík byrjar 7 febr. 14 næmingar skulu taka 1. part av maskinpróvtøkuni. Censorarnir koma frá Danmark.

»Garman og Worse«

varð framfördur í Klakksvík leygar-sunnu-miku- og hóskvöldið. Hann verður aftur framfördur í kvöld og fyri síðstu ferð sunnukvöldið.

MILLUM 4000-4500 ARBEIÐSLEYS

Maður druknaður í Sørvági

Hósdagin hendi syrgilig vanlukka í Sørvági. Erling Rasmussen, sonur fyrrv. lögtingsmann Jógvan Rasmussen, var farin umboð á enskan trolara, ið komin var at kajuni. Hann datt niður millum, men var á lívið, tá ið hann var fingin aftur. Hann doyði tó stutta løtu aftaná.

Erling var 35 ár, giftur og átti 2 børn.

60 pst av øllum organiseraðum arbeiðsfólki í Føroyum eru arbeiðsleys í lötuni

Tá ið hin ræðuliga peningakreppan reið inn yvir landið, var ein av fylgjnum eitt sníkjandi arbeiðsloysi, ið hevur vaksið so skjótt, at í dag eru 60 % av teimum umleið 7000 organiseraðu arbeiðsfólkunum — kvinnum og monnum — arbeiðsleys, og hvat fylgurnar verða, tá ið millum 4000—4500 av okkara besta arbeiðsfólki gongur vinnuleyst, er ikki ilt at meta um.

Framleiðsluhjólíð er nærsum stæðað. Hungur og hall er við at sníkja seg um manga gátt her á landið. Arbeiðsloysisins forbannils er við at taka stóði undan tí einstaka húsarhaldinum og harvið eisini stóði undan samfelagnum sum heild.

Tað er ilt at siga, hvar arbeiðsloysið er mest. Eftir teimum upplýsingum, ið fylgiggja, man tað í lötuni vera nakað eins um alt landið, men summar bygdir, og tá kanska serliga Havnin eru verri fyri enn aðrar, tí tær vórðu fyrst

raktar av arbeiðsloysinum.

Illa eru Føroya arbeiðarar fyri, tí teirra felagsskapur er ikki so dyggur sum aðrastaðir og feløgini eru øll peningaliga veik, so hagani eru ongir møguleikar fyri arbeiðsloysishjálpi.

Stóðu vit betur saman her heima og síðani í fastari samvinnu við starvsbróður okkara í øðrum londum, og tá fyrst og fremst í fylking við starvsbróður okkara í Danmark, var almikið vundið og góðir møguleikar fyri at fingið hjálp har trongdin var størst.

Landsstýrið ger einki.

Kommunurnar kunnu einki gera, tí eisini har eru allir kassar tómir, og sjálvt um tær kundu gjørt nakað, var lítið vundið við tí, tí tað, sum í dag er tørvur á, er at fáa fólk aftur til produktivt arbeiði, ið er einasta leiðin at stæða arbeiðsloysinum, at forða fyri hungri og halli, at bjarga landinum undan tí rama undirgangi.

Sáttmálasamráðingarnar ganga ongan veg

Semingsuppskot um trolarasáttmálarnar

Stóða fiskimannaumboðsmanna er tann, at eingin einstakur sáttmáli verður góðkendur og undirskrivaður, men at allir sáttmálarnir skulu góðkennast og undirskrivað í senn, og tað verður neyvan fyrr enn lögtingið hevur viðgjørt og broytt lógirnar um minstuløn og forskot, ið landsstýrið við sínum 15 mannavaldi gjørdi Tollaksmessu-aftan, ella sum menn nú siga: Tollhækkingsmessu-aftan.

Tað gongur framvegis trekliga við sáttmálasamráðingunum, og í

lötuni eru bert fiskimannafelagsform. Klein og Danbjørg staddir í Havn. Hinir: Carl Jespersen av Tvøroyri, Jákup Johansen Húsum, Leif Mortensen, Skálavík, Aage Vesturskarð, Kaldbak og Jens á Lítarenda, Nesi vóru allir heimfarnir hósdagin.

Sáttmálarnir eru fyribils longdir til 1 febr.

Hósdagin tingaðust teir um trolarasáttmálarnar við felag Føroya trolaraeigara og í gjár varð tingað við Færøernes rederiforening.

Semingsuppskotið.

Semingsmenninir G. Dahl-Olsen og Emil Olsen settu hósdagin

Framhald á 4. síðu.

»BARJAMA« Á LAND

í mølini vestanfyri Kirkjubønes

Lítlar vónir um at fáa hana út aftur, halda menn

Um fimmtíðina gjáramorgunin fór Barjama av Havnini til Vestmanna við 500 tonsum av ymiskum tilfari til SEV.

Um sjevtíðina rendi hon á land á mølini úti á Bø, sunnanfyri Kirkjubø, og ógjørligt var at fáa hana út aftur við egnari hjálp.

Kl. 4 í gjár s. p. var hálfloð, og teir royndu tá at bakka hana út aftur, men hon víkaðist ikki. »Rókure« fór av Havnini kl. 2 í gjár, men har var einki at gera. Hann var longu aftur tíðliga í gjárkvöldið.

Hon stendur so langt uppi, at menn

kunnu vaða út til hana, tá ið fjóra er.

Hon visir seg at standa væl á rettkjøl.

Veðrið var gott allar gjárdagin, landnyrðingur, og tað er góð ætt har. Barjama hevur bæði ekkoloddið og radar. Hetta er annars fyrsti túrur hon ger til Føroya, síðani hon fekk radar umboð.

Menn, ið hava verið á staðnum, halda, at møguleikarnir fyri at fáa hana aftur á flot eru ikki stórir.

Burtursæð frá egnum royndum, vóru ongar aðrar royndir gjørdar at fáa hana út aftur.